

NYA PERSPEKTIV PÅ UNGDOMARS VARDAG PÅ HVB

Att placeras på HVB är en av de mest ingripande insatserna inom socialt arbete och kan innebära en omvälvande vardag och en osäker framtid för ungdomarna. I en ny licentiatavhandling utforskar Johan Assarsson de existentiella utmaningar som ungdomar möter under sin tid på institution, och ger en djupare förståelse för hur grundläggande livsvillkor påverkas i en sådan gränssituation.

Forskningen breddar bilden av HVB-vistelsen

Debatten om HVB-hem för unga har länge dominerats av rubriker om gängkriminalitet och misslyckade placeringar. Men det är en mycket liten grupp ungdomar på HVB som har den typen av problematik, det vanligaste problemet bland de unga som placeras är psykisk ohälsa som ofta hänger samman med en stökig hemsituation och problematisk uppväxt.

Det ensidiga fokuset på kriminalitet ger en skev bild. De unga jag mött har framför allt utmaningar i att omorientera sig i sin nya livssituation: de har frågor om mening, ensamhet, skuld och framtidstro. Ungdomarna brottas också med att försöka se sitt eget handlingsutrymme i en tillvaro där de upplever sig intvingade i en passiv och maktlös position.

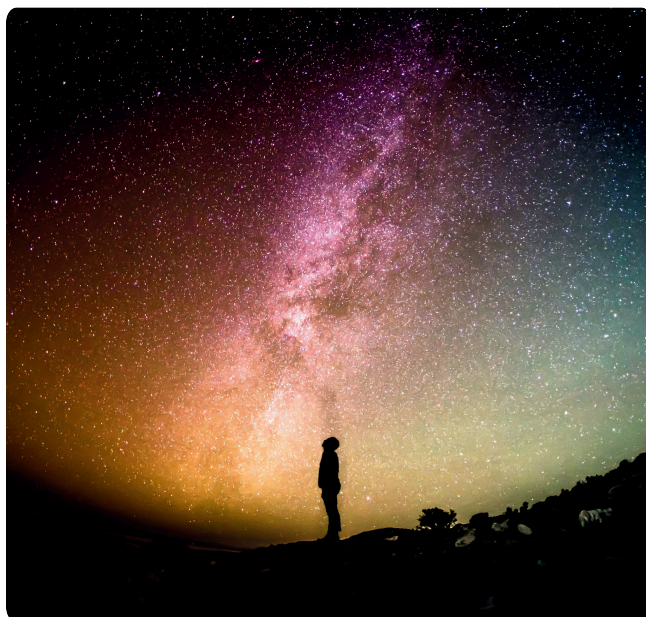
Johan Assarsson, forskare

Att placeras blir en livskris

Johan Assarsson har arbetat som socialsekreterare med unga i nio år och har de senaste åren kombinerat det med forskarstudier vid Socialhögskolan i Lund. Han har i sin forskning gjort observationer och intervjuer med totalt 16 ungdomar i åldrarna 14–20 år, placerade på fem olika HVB i södra Sverige. Forskningen visar att det är viktigt att möta ungdomarna som individer med komplexa erfarenheter.

Vi ser att ungdomarna på HVB har mycket olika bakgrund, men att de alla delar en existentiell utmaning i att förstå sig själva och sin plats i livet. Att placeras på HVB är en kris där livet skakas om.

Johan Assarsson

Behov av samtal som går djupare

Johan Assarsson har arbetat som socialsekreterare med unga i nio år och har de senaste åren kombinerat det med forskarstudier vid Socialhögskolan i Lund. Han har i sin forskning gjort observationer och intervjuer med totalt 16 ungdomar i åldrarna 14–20 år, placerade på fem olika HVB i södra Sverige. Forskningen visar att det är viktigt att möta ungdomarna som individer med komplexa erfarenheter.

Strukturer och rutiner är viktiga, men de får inte stå i vägen för den mänskliga kontakten. Vi behöver samtal som inte bara handlar om att ändra på ytan, utan om att hjälpa unga att hantera sin livskris. **Johan Assarsson**

Han ser det som nödvändigt att arbeta parallellt och att se till att varje ungdom blir bemött som en unik person.

Forskningen synliggör det tysta

För Sara Pettersson, utvecklingsstrateg i Lunds kommun, fyller studien ett viktigt tomrum.

Vi möter unga som brottas med stora livsfrågor varje dag, men vi saknar ofta språk och strukturer för att fånga de här dimensionerna i vårt arbete.

Sara Pettersson, enhetschef

Hon lyfter också att resultaten har betydelse för utvecklingen av en kunskapsbaserad socialtjänst.

Det Johans forskning visar är att existentiella utmaningar inte är något "extra" vid sidan av uppdraget, de är en del av själva kärnan. För att ta ungas rättigheter på allvar måste vi kunna möta också det som är svårt att mäta.

Sara Pettersson

Samtalsmaterial som stöd för yrkesverksamma

Som en följd av studiens resultat arbetar Johan nu med att ta fram ett samtalsmaterial för HVB-personal och socialtjänst. Materialet bygger på ungdomarnas egna berättelser och målet är att ge yrkesverksamma verktyg för att fånga upp det som annars förblir outtalat.

Målet är att ge både unga och personal ett gemensamt språk för det som annars glider undan. Det här handlar inte om stora manualer, utan om verktyg som gör det lättare att prata om det som rör sig i ungdomarnas tankevärld.

Johan Assarsson

LÄS MER OM STUDIEN

forskarsholanfys.se/existens

KONTAKTUPPGIFTER

johan.assarsson@lund.se
info@forskarsholanfys.se